

Įgyvendintas projektas “Suvartojamos elektros ir šilumos energijos duomenų rinkimas Ignalinos rajono savivaldybėje pasitelkus skaitmeninį sprendimą”

Rengiant Ignalinos rajono savivaldybės strateginius planus bei atsinaujinančių išteklių energijos planą, kuriame numatomi galimi veiksmai atsinaujinančių energijos išteklių srityje, esamos situacijos analizei ir skaičiavimams naudojami duomenis surinkti apklausos būdu. Kreipiant dėmesį į kokybinį aspektą šiuo atveju negalime jo užtikrinti ir tuo pagrindu vykdomi darbai ir projektai gali būti netikslinti ar net nereikalingi. Toks duomenų rinkimo būdas nėra tikslus ir išlieka didelė žmogiškojo faktoriaus klaidos rizika. Minėtas planas numato įgyvendinamus veiksmus iki 2030 m., kuriais norimi pasiekti ženklų atsinaujinančios energijos išteklių vartojimo rezultatų, šiuo būdu būtų prisidedama ne tik prie savivaldybės gyventojų gerovės, bet ir prie visos šalies numatomos strategijos įgyvendinimo energetikos srityje. Problema, kad šiuo metu nėra siūlomi sprendimai, kuriais galima būtų rinkti, kaupti ir apdoroti elektros ir šilumos energijos suvartojimą vienoje vietoje. Atskiras sritis apimančių panašių sprendimų rinkoje įmanoma aptikti, tačiau realiu laiku iš skirtingu šaltinių kaupiamų duomenų sprendimo pasiūlyti šiuo metu dar niekas negalėjo. Toks sprendimas būtų labai naudingas savivaldybės administracijai rengiant strateginius veiklos planus, strateginius rajono planus ir finansavimo projektus, taip pat savivaldybės įstaigų vadovams planuojant įmonių veiklas. Būtų žinomas tikslus pagaminimas ir suvartojimas, galios poreikis.

Projekto tikslas – tikslus ir realiu laiku suvartojamos elektros ir šilumos energijos duomenų rinkimas pritaikant skaitmeninį sprendimą.

Pareiškėjas yra Ignalinos rajono savivaldybės administracija, kurios veikla yra reglamentuota įstatymais ir kitais teisės aktais bei įvairiais planais. Atsinaujinančių energijos išteklių srityje vykdomas ir numatomas veiklas apibrėžiantys dokumentai:

- „Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas“;
- „Ignalinos rajono savivaldybės 2018–2024 metų strateginis plėtros planas“;
- „Ignalinos rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planas iki 2030 m.“.

Rengiant įvairius savivaldybės strateginius planus bei finansavimo projektus labai svarbu turėti tikslus duomenis. Taip pat duomenų tikslumas ir apskritai jų turėjimas labai svarbus norint pasiekti šalies mastu nustatytus rodiklius. Norint savivaldybės įstaigose ir gyventojų reikmėms suvartojamos energijos mažinimo srityje pasiekti ženklų pokyčių visų pirma turėtume turėti tikslus duomenis, kokioje situacijoje esame šiuo metu, tokiu būdu galima prognozuoti darbus, kuriuos atlikus būtų pasiektas reikalingas suvartojimo mažinimas ir kurioje srityje būtų teikiama pirmenybė. Taip pat kurioje srityje to šiuo metu reikia labiausiai ir kurioje srityje galime pasiekti ženklausių pokyčių. Tikslai yra apibrėžti tiek šalies tiek savivaldybės mastu. Reikalingas skaitmeninis sprendimas būtų aktualus visose savivaldybėse, šiuo metu tokio sprendimo neturi nei viena savivaldybė, taip pat šiuo metu nepavyko rasti reikalingo sprendimo pasiūlymo rinkoje.

Problemai spręsti reikalingas skaitmeninis sprendimas. Reikalingas skaitmeninis sprendimas, kurio pagalba galima būtų rinkti, kaupti ir apdoroti bei saugoti duomenis iš skirtingų šaltinių. Tie duomenys turėtų būti susiję su suvartojamos energijos ir šilumos kiekiu, pagaminamos ir suvartojamos saulės energijos stebėjimu, taip pat kuro suvartojimo ir pirkimo duomenys. Visų duomenų renkančio sprendimo šiuo metu Lietuvos rinkoje neradome. Šiuo metu duomenys renkami skirtingų įstaigų ar įmonių ir savivaldybės reikmėms renkami žodinės apklausos būdu. Saulės pagaminamos energijos, ir elektromobilių stotelių duomenis taip pat labai svarbu rinkti ir kaupti, tai suteiktų galimybę nustatyti reikalingos galios ir suvartojimo parametrus, tai ypatingai svarbu planuojant atsinaujinančių išteklių energijos šaltinius, bei plečiant miesto infrastruktūrą. Iš šilumos tinklų labai svarbi informacija apie perkamą biokurą bei kiek energijos pagaminama per valandą. Šiuo metu tokie duomenys renkami tik apklausos būdu, tad yra didelė rizika kaupti klaidingus duomenis, o jais remiantis planuojami veiksmai, kuriais norima pasiekti energijos išteklių vartojimo mažinimo rodiklius, naudojami kituose planavimo ir strateginiuose dokumentuose, tarptautiniuose projektuose.

Įdiegus tokį technologinį sprengimą būtų išspręsta visų pirma duomenų tikslumo problema, nes visi duomenys būtų kaupiami vienoje vietoje ir realiu laiku. Tikimasi, kad surinktų duomenų rezultatai padės rengti strateginius savivaldybės planus ir dalyvauti priemonėse, kuriomis finansuojami atsinaujinančių energijos išteklių bendrijų steigimas ir kiti projektai, kurių pagalba mažinamas suvartojamas elektros ir šilumos energijos kiekis. Gaunamų ir kaupiamų duomenų pagalba būtų tikslingiau vystoma ir elektromobilių įkrovimo stotelių infrastruktūra. Įdiegus sprendimą pagerėtų savivaldybės veiklos kokybė, efektyvumas bei tokiu, renkant duomenis, būtų įtraukiama visuomenė.

Tokia priemonė, kurios pagalba gaunami tikslūs duomenys iš skirtingų šaltinių vienoje vietoje, taip pat saugomi ir apdorojami praktiškai yra būtinybė ir bus tikslinga pasiekus teigiamus rezultatus ir toliau naudoti, bei finansuoti jos administravimo bei palaikymo mokesčius iš savivaldybės biudžeto lėšų.